

За уредништво одговара А. Пајевић.

ГОДИНА ТРЕЋА

ИЗДАЈЕ ШТАМПАРИЈА А. ПАЈЕВИЋА.

ГЛАВНИ САРАДНИК
А Б У К А З Е М .

У Н О В О М Е С А Д У
20. Маја 1880

ИЗЛАЗАК И ЦЕНУ
ВИДИ НА ЗАВРШЕТКУ ЛИСТА.

С е ч е њ и ј у .

Ал не овом од туча. — већ оном од крви, меса и духа.

Данас ти се спомен слави,
И од туча кип се прави,
Потомство ти венце носи, —
И заслужио си!

Једни хвале срце твоје
Што је било човечански,
А други ти преузносе
Дух велики, пророчански.
Цео народ благосиља
Дарежљиву твоју руку;
Жртвово си куле блага
За просвету, за науку.
Један ово други оно,
Како који боље схвата, —
Један хвали мислиоца,
Други грофа — демократа

А ми Срби из тишине,
Из негдање Војводине,
Ми пасторци, пепељуге
Наше мајке домовине, —
На свечаност ми несмемо,
Тек провирујемо.
Ал и ми смо голе главе,
Кад се дела твоја славе,
Јер си први кој' си наст'о
Да из крила рода твога
„Искорениш азијатство!“

Хеј, да ти је бог д'о среће
Да довршиш ову свету,
Шири венци, — лепше цвеће
Красило би твоју мету!
Голем венац обимо би
Домовину, као дуга
Под тим венцем не би било
Пасторака, пепељуга.
Шире би нам биле душе,
Па светлија свака мис'о,
Јер их не би очај стез'о,
Јер их не би црв подгриз'о.
Веселијим ти би оком
Са висине данас глед'о, —
Не би лице опште мајке
Било тако брижно, бледо.

С.

Шетња по Новом Саду.

XLI.

У ономадашњем телеграму из Београда замера ми се што се не шећем по Новом Саду и држе да је томе узрок што немам калочна и амрела. Оно до душе кад се узме у обзир, да сам ја платио овогодишњи парохијал и да сам трипут доручковао у хотелу код „Јелисавете“, онда неби никакво чудо било, кад би остао поред толиких издатака штоно веле без паре и динара, али ипак није то прави узрок, него ће пре бити да сам мало оматорио и отежао, те браћа из Београда, што хоће да пошљу калочне, амрел и „регнмантл“ слабо ће ми помоћи, јер ми је тешко пешке ићи, него би боље било да ми пошљу једну господску екипажу са два добра коња и ливрејисаним кочијашем (и новаца за издржавање тога), па би се

ја онда не сваки десет дана, — као што „Стармали“ доноси о томе званичне извештаје — него сваки дан десет пута шетао.

Међутим од оног доба, од како нисам излазио у шетњу, много се шта променило у Новом Саду. Највише се променило — новаца. Ко је имао онда хиљадарку, он ју је претворио у стотинарку, ову у десетицу, десетицу у петицу, ову у форингу, форингу у сексер, сексер у крајцару, па је напослетку и ту последњу крајцару дао преском екзекутору.

А куд су се дели ти новци? — питаћете.

Отишло је све у чивутске руке.

А како то? Ево.

Новац што је издат за карте, отишао је фабрикантима карата, а то су Чивути.

Што је издато за балске хаљине, лепезе, рукавице и т. д. отишло је (ма се изузетно и у српским дућанима купило) од овдашњих трговаца горе у чивутске руке.

Што је дато добровољног прилога приликом „Беседа“ на набавку школских реквизита, све је отишло у Беч и у Пешту Чивутима, јер они то уреду да праве, ми неправимо.

Што се потрошило у илицама, то је све дато докторима и рештауратерима, који су онде већином Чивути.

Што смо наручили и купили горе златних сатова, — минђуша и брошева то смо све Чивутима џепове пунили.

Што смо плаћали 100 на 100 интереса залажући адићаре, то смо тај грдни интерес плаћали — Чивутима.

Што смо набављали из Пеште собног намештаја, канабета, столова, пљуваоница, фигура и т. д. то смо све Чивутима per Nachnahme плаћали.

Та није друкчије, него и кад купимо за крајцару машине (палидрвцета), и та је крајцара у последњој линији Чивуту отишла, јер његова је фабрика у Пешти, Темишвару, Баји и т. д.

Тако је дакле новац мењао не само свој облик (од хиљадарке — крајцара), него и свога газду. А то је чудновато, да кад газда мења новце, онда у исто доба и новци мењају газду.

Но било је у Новом Саду и других промена, осим горе наведених. Многи су трговци променили локал, многе су госпођице промениле своја презимена (као пештански чивути,) многи су вуци променили длаку — али ћудникада, — многи су издавачи књига и новина променули штампарију, па сад штампају код Фукса, много је вино и пиво променило место свста пребиванија, многи је поповски син променио гимназију — те сад иде у мађарску, и тако све подлежи промени на овоме свету.

Па кад све подлежи промени, онда и тема нашега разговора тако исто, те ће мо и ми ту да променемо.

Најважнија је новост за Нови Сад и целу околину, да се у нашој средини бавио, један славни вештак, Ст. Роман, који је дворски руски, ен-

глески, француски и кинески уметник. У позоришној дворани било је тако пуно света, како још никад на српској „Беседи“ или позоришној престави не беше. Међу осталим „кумстовима“ показао је овај: Уметник да себи оковати руке као роб, па ће онда тако окован свирати у вијолину, и то је учинио вештак, само је пре него што је почео свирати спуштена нека завеса пред њега, тако да га публика није могла видети, но само чути звуке од виолине. Неке неверне томе сумњају, да је онда за завесом други когод свирао, или су вештаку одрешили руке. па је тако свирао, и веле да би боље било, да се пред вештака није спуштао застор.

Кад се пред вештака спусти завеса, онда је овај у стању много да учини. Тако чујемо, да ће г. Роман тим начином и ове вештине да покаже (а све иза завесе.)

Узеће једно жуманце на длан и показати публици! за тим се спусти завеса, и кад се опет дигне, а оно место жуманцета златан сат са ланцем, што га је вештак (иза завесе) од жуманцета направио.

Други ће „кунст“ бити ово: вештак узме карте, па умоли једну даму из публике да једну карту извади и запамти, па му онда натраг врати. Онда вештак узме ту карту у леву руку а остале карте у десну, оде на бину, завеса се спусти, па опет дигне и вештак онда на опште чуђење и задовољство, погоди каква је карта била.

Трећа продукција ићи ће овако: На асталу стоји један велики лонац, вештак узме једну мачку, те је метне у лонац и покаже свој публици, да се својим очима увери, да је мачка у лонцу; за тим се спусти завеса и мало затим опет дигне; вештак са триумфом покаже публици празан лонац, а мачке нема он је њу на „волшебни“ начин одатле ескамотирао.

Оваке представе коштају до душе српску публику доста новаца, али не треба жалити, само кад се може видети и овде код нас, а да се немора ради тога ићи у Беч у „вурштлпратер“. **Аб.**

„Србин“ и његова проза.

Кад би Тиси, не дај боже!

Ал догодит све се може,

Нарастао чир на носу,

— Ох фатално! —

„Србин Јаша рекао би:

„То је либерално!“

Кад би Тиса, (сликат' смеом.)

Легло мало па задрем'о,

Па којешта бунцат' поче',

Ко човек кад спава, —

„Србин“ Јаша рекао би:

„То је мудра глава!“

Кад би Тиса, боже свети,
Скин'о капут' на дијети,
Па кроз клупе Мишу, Нику
Почео да вија, —
„Србин“ Јаша рекао би:
„То је енергија!“

Кад би Тиса, ради шале,
Рек'о да су мрави хале,
Да је небо зелен', жуте
И првене боје, —
„Србин“ Јаша тапшао би:
„Бога ми, тако је!“

Кад би Тиса главу доле,
А ножице диг'о горе,
Па из џепа закон уз'о
И натрашке речи чит'о, —
„Србин“ Јаша рекао би:
„То је дивно, племенито!“

Кад би Тиса, по малеру,
Испустио тубакеру,
Па купећи бурмут с пода
Кад би оштро кин'о, —
„Србин“ Јаша рекао би:
„Ала је то фино!“

Али кад би неглеђуша
Ударила каква суша
И на куче и на маче,
И у касе, диспоњаче,
Па у њима понестало
И бело и жуто, —
Шта би онда брудер Јаша?
— Онда би ућут'о.

Б у к в и ц е.

М.

Манастир. — Мора бити да се рђаво живи у тим манастирима, јер кад који поп што скриви, онда га за каштигу отерају у манастир. Е, ал' како је онда са калуђерима? Они су увек у манастиру, мора бити дакле да су они увек криви?

Мађари. — Господин Јаша кад се раз-ма-ђари онда је тек прави Мађар.

Млеко. — Тако се зове у Новом саду нека смеса од воде и креча, која се на пијаци продаје.

Минерал. — Према дефиницији онога господина, што каже, да је минерал „оно, што се копа из земље“ — спада у минерале: ротква, шаргарепа, лукац, гљисте, кртина, и т. д.

Мува. — То је једна грдна животиња, са четири дебеле шапе, репом и ушима; даје се научити и играти. (Овде „Стармали“ прави од муве мед-веда).

Мегдан. — Мора бити да је у старо време био некакав новац, јер као год сада што се деле крајдаре, тако су се некад делили мегдани.

Музеум. — То је зграда, у коју би требало оставити на сачување: новосадски хански плац, бунар пун креча код главне српске школе, рибу пијаци, футошку скелу, карловачко гимназијско здање, чебићеву граматику, београдску батал-џамију и конзервативну странку, пукотине на новосадском позоришном здању, све издаваче египатских сановника, скупљаче претплатника на српске књиге и листове, који поједу туђе новце, многе игумане са трбусима заједно, београдску цензуру и т. д. и т. д.

Муњак. — То је кад ти когод шта обећа, па те после разпривилегира.

Мамелук. — Види Кикиндска депутација.

Муж. — То је господар укући (кад жена оде на пут)

Мак. — Од мака се спава, па за то је и **Мак-Махон** (са својом војском) учинио, да многи вечито спавају.

Мода. — Тако се зове онај зидарски алат, којим се куће руше.

Мазити. — Није истина, да наше госпе мазе своју децу, та оне се (због картања) са својом децом никад и не баве.

Младенци. — Кад се Старчевић и преживе, онда на младенцима свет остаје. Тако бар поп Кука пророкује.

Мрежа. — Чудновато је да кад они у Будапешти баце крај Дунава своју диспозицијону мрежу, упецају некојег сома чак и одавде из Новог Сада.

Метер. — Метер је нова мера, а Метерних стара.

Мај. — То је по вечитом календару срећан месец, (јер се не почиње на листове нова претплата).

Мамуза. — Онај део на чизмама, који није од коже. Кад је од злата, може се рећи да има неке вредности.

Мач. — Познат је из оне штампарске погрешке, кад је негде место: „Мач и перо Милоша Поповића“ стајало: „Мачије перо лоша Поповића.“

Муљало. — Сремско муљало је једна дрвена ствар, коју бојадису калуђерским образима.

Аб.

Две сестре.

Млађа. Знаш ли ти да на северном полу траје ноћ по године дана. — Ух, ала је то грозно!

Старија. Хахаха! Баш си ђурка. Није то грозно, него то је прекрасно. Ох кад они оду на бал, па остану до зоре, — бар могу казати да су се наиграли.

Ћира. Где се оно Андрашија даје бирати за посланика.

Спира. Не знам како се зове срез, али знам да је на место неког Молнара.

Ћира. Па баш на место млинара?

Спира. Е па да, — да ко би могао боље млети него он.

Ћира. Ипак је неправо у Србији, шта се само уредницима „Видела“ продају котлови, а другом ником не.

Спира. Како то?

Ћира. Па ено на питање Лазе Костића: с киме има част говорити, био је одговор: „Ми смо они којима се продају котлови“ и т. д.

Спира. Оно знаш, човече, ја признајем потребу да буде и у Србији партаја (поштени) — али да се партаје разликују по котловима, то ми је ипак жалосно.

Ћира. Ала је сретан пештански Ллојд“.

Спира. Како?

Ћира. Баш онај број, у коме је изрицао своје беснило на Србију, српског кнеза, и његову посету у Бечу, баш тај број случајно није дошао у Београд. А да су то читали његови достабројни претплатници, зацело би му вратили лист и казали задржи га брајко за себе и за пештанске фијакере, нама га више не треба.

Спира. А овако ће и одсад долазити у Србију, — више него „Застава“ и „Стармали“.

Циганин и његов гост.

Десило се што се иначе не дешава баш тако често, т. ј. да је Циганин добио напоклон једну чутуру добра стара вина. — А баш онда, на ђавола дође му и гост.

Цига је сад био у процепу. Да тако красно вино са гостом подели, то није хтео, — а да му се каже да је прави циганин ни то није волео: Зато понуди госта да се мало напије, говорећи:

„Напи се, брате, — ал од овог вина не може се много пити.“

„А ко зашто да се не би могло много пити?“ запита гост.

„Заш?! Зашто?! — Зато што недам

Вајко.

Женина музика.

С мужем јој је живот сур,
Онда свира само дур;
У друштву је снађе бол,
Онда свира само мол.

А кад хоће шешир нов
(Ох музико, брачна прозо!)
А муж нема да јој купи,
Онда свира фуриозо.

(„Р.“)

П и т а л и ц е.

1. Зашто је бог створио сунце?

Да би београдско „Видело“ било излишно и непотребно.

2. Зашто се земља окреће?

Да би с собом и Пелагића окретала, тако да може рећи и писати да је путовао унакрст око целе земље.

3. Од куд је постало име Вуковар?

Јер онде је поп Кука људе доста за нос **ВУКО** и **ВАРО**.

4. Зашто је створен дувар?

Кад се ко што срди, да може главом о дувар ударити.

5. Нашто је у собама плафон (таваница)?

Кад нагне човек бокал с вином, да има у што гледати.

6. Зашто је измишљена хартија?

Да на чему би се „Недељни лист“ штампао и у што би се паприка и сланина завијала?

7. Ко волије те же живети него лакше?

Наши игумани, јер волију кад се угоје па су тежи, него кад су мршави и лаки.

8. Шта је пре измишљено или кифле или свеће?

На сваки начин свеће, јер како би пекари месили ноћу кифле у мраку?

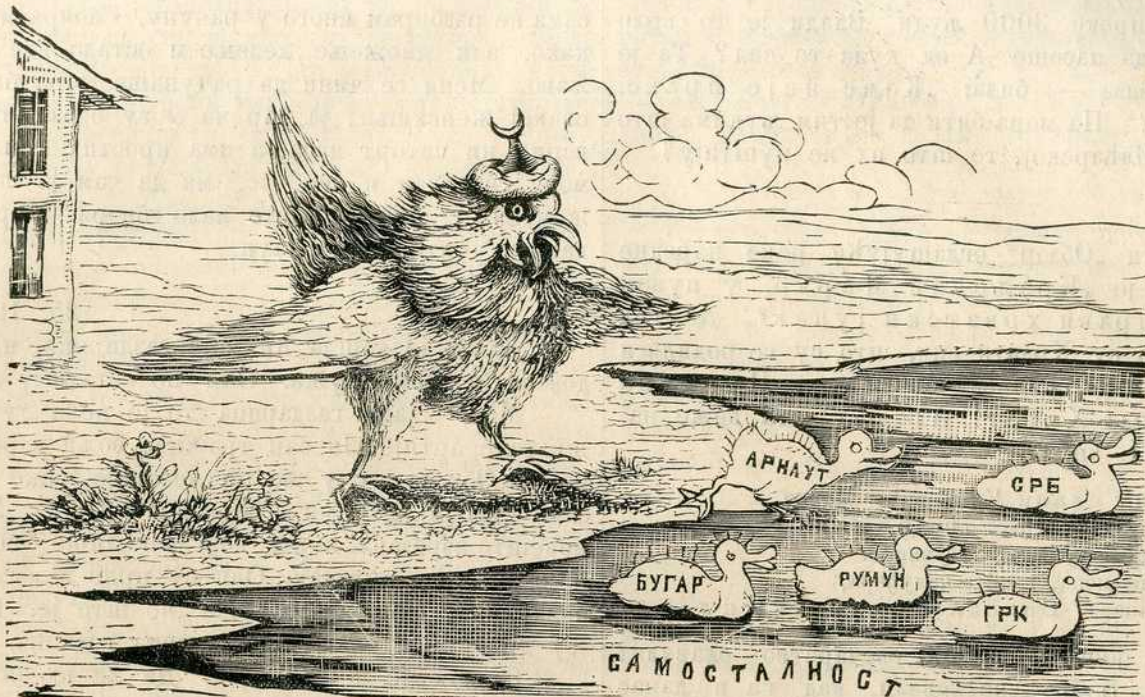
9. Зашто је барут црн?

Јер онај, који га је изумео звао се Шварц. (А и многима је зацрнио).

10. Ко неће никад остарити и бити мајорен?
Хрватски младенци.

Аб.

КВОЧКИНА ТРАГЕДИЈА. *)

Квочка квоца: квококо!
 Ти су гласи рококо.
 Пачићи су запливали
 То је нарав пачија.
 — Ти их више не доквоца.
 Не треба им мађија.

*) Илустрација из „Humor. Listy.“

У Ш Т И П Ц И.

△. — Даклем сад и трећег проту имамо (на име кикиндског) кога треба да заденемо за ше шир, да га носимо и да се дичимо и поносимо — као мачка с огорелим репом.

□ Владика Герман допустио је свима члановима кикиндске депутације, који су били у Карловцима на идолопоклонству, да могу носити титулу: Хаџи. И тако ће Кикинђани сад имати: Хаџи-Косту, Хаџи-Никуну, Хаџи-Симу, и Хаџи-Аарона и т. д.

+ При ономадашњем избору посланика у Вуковару вежбала су се деца у граматници: Први падеж — Поп Кука и т. д.

§. У Немачкој излазе једне клерикалне новине, које се зову „Германија.“. Тај би наслов могле и наше какве клерикалне новине носити; имали смо лист који се звао „Беседа“, али како су наши клерикалци, н. пр. проте, против „Бе-

седе“*), то би им оно прво име без сумње милије било.

= „Глас Црногорца“ јавља, да је пуковник Хорватовић намеран ударити на Жабљак! (Ко не верује нека чита у бр. 19. тога листа, где вели; да је Хорватовић отишао „на Ријеку одакле ће водом ударити на Жабљак а преко Жабљака до у Подгорицу и т. д.)

Пишу за некаквога Паприку у Сомбору, да је још 1817 године дао начинити капут и чакшире, па их и сад још носи. Молимо да нам се јави код којег је кројача дао правити, јер ове садашње хаљине не може човек носити ни две недеље а да се не опарају, дугмета поиспадају, џепови провале и т. д. Ал' у она сретна времена зацело није било чивутских „магацина за хаљине“ и „стовариште са 16.000 „иберцијера“ и т. д. Уједно нека нам се јави је ли г. Паприка наручио хаљине за готове новце или онако на вересију, као што је данас мода.

*) види Припослано у прошлом броју.

○ Новине јављају, како се силни свет диже, да се сели из Мађарске у Америку; од пролећа се одселише већ преко 3000 људи. Влади је то врло неправо и не да пасоше. А од куда то сад? Та је ли владина девиза — била: „Коме није право, **нег се сели?**“ Па мора бити да је тим људима што неправо у Мађарској, те што их не пуштају?

Џ Хрватски „Обзор“ оглашујући неке народне песме вели да је „Краљевић Марко, у пуном смислу речи, прави хрватски јунак“. До сад су говорили да су Хрвати они, што су се родили и живе у Хрватској, а сад ево и „од Прилипа Марко“ постаде Хрват! Али ево шта каже народна песма (II. књ 68):

Славу слави Краљевић Марко
Славу слави светога Ђорђија
У Марка су многе узвнице:
Двјеста попа, триста калуђера,
И дванаест Српскијех владика и т. д.

А кад су још Хрвати свечарство славили? Кад су они св. Ђорђа светковали, кад га и данас црним словима у календар пишу? Што ће Марку Српске владике и калуђери? Марко је из Старе Србије, дакле је и по њиховој дефиницији стари Србин.

Аб.

Како је постала креда.

Баш је било подне
У дванаест сата,
Бог је доле погледао
С небеских палата.

И где шта је видео
Са плавога свода:
Како један ђакеља
Гладан жедан хода.

Бог је чиста доброта,
Па му беше жао.
Жали ђака гладнога
Па се смиловао.

Ја ћу тебе, патниче
Избавити беде!“
— И тад паде на земљу
Први комад — креде.

(Ј. Грегор).

Н а к о л е н и м а.

(Штудија.)

(Два листа украђена из дневника једне „госпођице“).

(Наставак.)

20. 12. 18..

Како је ова зима необично оштра! Кажу да такве зиме овде није скоро било, јер је зацело чекала да ја дођем овамо. Седим тако, па гледам како пада грдан снег и мислим, да ли има кога, који би изра-

чунао колико га је нападао од Христовог рођења па до данас. То ме питање врло занима, јер се ја сама не разбирам много у рачуну. Сабирање још које-како, али множење делење и остало иде врло траљаво. Мени се чини да рачунање мора бити тешко свакој женскињи; ја бар на могу о рачунима да говорим ни четврт часа, а има простих тема о којима могу говорити и цео час, ма да сам ја позната као женскиња, која у опште мало говори. Мораћу узети каквог учитеља за рачун.

25. 12. 18..

Данас је дошла ћи моје газдарице, па је собом довела и свога мужа. Они ће остати у овој кући.

Моја млада газдарица то је нека лутка од сажватане артије. Ја сам тражила бољи израз, али га нема. Образи су у ње од човечије коже па премазани смесом од белог и црвеног прашка. Уста су јој невешто изрезана, а нос, који регулише лепоту лица, није довољно дугачак. Очи су црне а коса би њена била лепа, само да је дужа но што је. Ето, за то њу држе моји знанци да је лепа госпођа.

С њом је и њен муж. Да ли је он довео њу или она њега, то остаје питање. Али то је интересантан човек. У првом српском рату дошао је као добровољац у Србију. Најпре се у престоници добро протукао, поразлуцао неколицини својих другова главе, попео се на коњу, коме су очи везане, уза степеннице велике школе, и разбацао много полубаца на све стране и у све улице. После тих славних дела отишао је на бојно поље. Мора бити да се добро тукао и није дао прићи непријатељу, јер рањен није био. А и на што му то, кад се ране не могу силом да добију. Кад је његов пријатељ капетан Флајшер потучен на Кревету, настало је примирје и он се вратио у престоницу. Ту је још једанпут учинио оно што и пре свога одласка, то јест добро се протукао и т. д. само се уплео у неку аферу са новцима, који су долазили из Русије. Сад није бацао пољупце на све стране и у све улице, него је пролазио често једном улицом, где је на овом прозору седела лепа госпођица Х. моја млада газдарица, па уздисала за тим лепим руским добровољцем, који је заиста показао добру вољу, да се њој приближи. Уздаси као уздаси могу много да учине, тако је господин добио брзо приступ у кућу њезине мајке и задобио и мајку и ћерку, без икаквог боја и без капи крви. Тиме је била свршена главна ствар. Задовољан са малим миром — јер се он казивао страшно богат — оженио се он мојом младом газдарицом и одвео је ка својим богатим родитељима који су негде живели — зацело у Русији.

27. 12. 18..

Данас сам са госпођом Х. отишла ка госпођи У. Њезина ћи је девојка, која се родила 58 год. па сад има 19 год. Мени се то учинило рђаво прорачунато али како је то ствар рачуна, то ћутим. Та је госпођица врло пријатна, страшно говорљива у добром смислу, што је доказала, јер је добила опкладу кад се подговарала са једним ђаком велике школе, који

се спрема за медицинара. Мени је криво, што се тај младић дао победити, јер колико сам га ја слушала, чини ми се, да би се опкларила, да би он у трки са речима први био на мети празног разговора. Него је и имао доброг противника, јер је госпођица пуна духа. Данас јој је рођени дан, па се ради честитања скупило у њеном салону пуно младих људи и девојака. За мене је неко казао, да могу својим разговором да човека уморим, али у овој забави и ја сам једва истрајала. Говорило се о свему и свачему. Кад се повела реч о финим манирима и добром понашању, па је неко споменуо да међу Власима има људи са лепим манирима, онда нам је љубазна домаћица причала ову приповетку:

„Као што је познато, ја сам била у њиховој престоници, па ми се не чини да је тако као што рече господин А. Био је један врло сличан дан овоме. Једна моја другарица и познаница скупила је друштво у својој кући. Ту су били, тако рећи, преставници њивог вишег друштва. Играли су и очу игру: „Чиме да одкупи своју залогу?“ Поручик из телесне гарде, господин Б. осуђен је био, да цитира стихове каквог влашког песника. Он је био готов. Стане на сред собе па почне викати гласом оног благородног четворовошца, на коме је Христос ујашио у Јерусалим. Друштво је било пуно задовољно, а господин је поручик том досетком показао свој „дух“. Али то није било све. Брат моје газдарице пожурни се да ту шалу објасни, и да се то не би примило као увреда за цело песничко коло њивово, дода овај коментар: „Ах, знам; то су стихови или господина К. или господина М.“ па ту каза подпуно имена двају песника, што су били у друштву, и ватрено ое удварали младој домаћици. Тако је видите господо, учтиви домаћин задржао ону часну титулу само за два песника у његовој кући, а господину поручику из телесне гарде припада слава тога проналаска, да се сам мора претворити у — да цитира његово певање. Мени се дакле чини да у овом друштву нема лепих манира.“

Наше се друштво тиме слагало. Ја сам се уплашила, да се тако што не деси и код нас, јер је и овде домаћица била врло љубазна, имала брата, а у друштву осим поручика из телесне гарде било је још два млада песника. Но — хвала богу — тога није било.

Примедба. Мора бити, да је ово први „књижевни“ покушај госпође, која је писала овај дневник. У овој штудији нема особитог реда, нема системе. Можда је читала „Путовање по новој Србији“ од господина Сретена Л. П. У трећој свесци тог путовања по новој Србији, оће да се покаже како је нађено место где је спаљен свети Сава. Да покаже, како је било тешко то истраживање, писац води читаоца кроз трећу свеску путовања тако вратоломним путем, да

ће бити убеђен, како је тешко наћи спалиште светог Саве. Дабоме, да ту не треба тражити системе. У четвртој свесци споменуће се и једна крава, коју је писац путовања видео не у новој Србији но у мини-старској улици у Б.

Примедба на примедбу. Овим се казује да горња примедба не долази у украћену штудију.

1. 1. 18..

Ако икада изађем на јавност са каквим књижевним покушајем, то ће бити штудија о овоме господину што је муж моје газдарице.

То је зацело страшно интересантан човек. За сад не могу да забележим његов лични опис, јер ми друкчије изгледа у јутру а друкчије у вече. Говори немачки онако спотичући се, па се тим језиком споразумевамо. Он је доста уљудан, јер ми прича све војничке новости. Чини ми се да је још млад, а чудо је вешт у поступању са женом. Жена му је размажено дете, које језиком уједа, а он се мокира с њом. Он је страшно говорљив, па за ово неколико дана од како се виђам и говорим с њиме, ја знам о његовој жени све што он зна. То се не да лако заборавити, па зато и не бележим. По некад је попустљив према жени, и то онда, кад му не дође интерес из Енглеске банке. Онда је страшно услужан и према жени и према ташти. Своје време проводи корисно. Има некакве врло дугачке састанке и седнице са једним „свештеним лицем“, али биће да он седи у кавани, а заклони се иза свештеног лица, јер се на њ лако не удара. То му је пријатељ. Није ни чудо како му није дуго време; он чека да добије овде војничку службу, на коју полаже права по својим заслугама из српско-турског рата — види његова дела у престоници. — Свештено лице помоћи ће му.

4. 1. 18..

Моја штована газдарица јако је болесна већ поодавна. Ја сам ту имала прилике да играм „мило-срдну сестру“, јер се господин вет чешће обратио на мене, да узме кирију у напред. Данас дође моја Марија па рече: Ах, сирота госпођа, тако се мучи, бадава сви лекари, она не може да умре; јутрос дође фрајлајн доктор, па јој даде некакав лек, тако да јој било боље — умрла је мирно.

(Наставиће се.)

Најновије књиге.

(Под овим насловом навестићемо сваку књигу, која се уредништву тога ради припошље.)

Певанија Змај-Јована Јовановића свеска седма. издаје српска књижара Браће М. Поповића у Н. Саду, Српска народна задружна штампарија 1880. Цена 65 новч, или 8 гр. дивот-издању, а 40 новч. или 5 гр. издању за народ на обичној белој хартији. Ко се претплати за цело издање Змајеве певаније, добија још и лепу премију у уздарје.

„Стармалог“ излази 10., 20 и последњег у сваком месецу. Годишња цена 4 ф. годишња 2 ф. на 3 месеца 1 ф. За Србију, Црну Гору, Босну и Херцеговину на целу годину 50 гр., на по године 25 гр. на 3 месеца 13 гр. чар.

Писма и све што се тиче уредништва, нека се шаље на адресу Др. Илије Огњановића у Новом Саду. Претплату пак и огласе, ваља слати на штампарију А. Пајевића у Нови Сад. Цена је огласима 5 новч. од једне врсте.

Одговори Администрације.

Неколицини у Сарајево. Већ смо од двадесеторице Сарајлија добили жалбе, како су предплатили на „Стармали“ госп. Пелешу, још пре неколико месеци, али ми Вас ево јавно уверавамо да још до данас ни једне наре нисмо примили од реченога г. Пелеша, којег у осталом нисмо ни опуномоћили да за нас предплату прима. То је ствар Вашег личног поверења, а ми Вам само у општем интересу световати можемо, да ту ствар не оставите тако на празно, него да преко тамошње власти потражите онога, коме сте новац положили, тим пре, ако је исти у држављанству суда, који и Вами суде. Ето ко забрањује улазак у Шехер-Сарајево и оним српским листовима, који су иначе тако срећни да им власти не прече уласка. Међер зато „Стармали“ има само 3, словом три предплатника у престоници Босне!

У Штампарији А. Пајевића у Н. Саду могу се добити

ОДАБРАНЕ

НАРОДНЕ ПЕСМЕ

ЗА УЧЕЊЕ НА ИЗУСТ

У СРПСКИМ ОСНОВНИМ ШКОЛАМА.

Друго издање.

Цена 10 новч. кад се на више узме само 7 новч. комад.

НАРОДНИ ЛЕЧНИК

ПОУКА О ЖИВОТУ И ЗДРАВЉУ

ПИШЕ

Др. Милан Јовановић

књига друга

доноси ове чланке:

1. Рачунајмо са нашим животом! (Једна реч очевима и — „оцима.“)
2. Како ваља повијати децу?
3. Шта не ваља у женској одећи?
4. Обичаји што нас затиру и море II.
5. Једна прича о ваздуху.
6. Пазимо на воду!
7. Примери големе старости.

„Народни Лечник“ излази свака три месеца у једној књизи од 64 стране са корицама, а цена му је годишње за четири такве књиге само 1 фор. или 12 гр. чарш. за предплатнике, који унапред предплату положи. Предплатницима шаљемо књиге како која из штампе изиђе о нашем трошку.

Предплату за „Народни Лечник“ примају: у Митровици г. П. Панаоновић, у Сомбору књижара М. Каракашевића, у В. Кикинди књижара Јове Радака, у Ст. Бечеју књижара М. Д. Сомборског, у Бечкереку књижара Манголд, у Сентомашу г. М. Рунић, у Карловцима књижара К. Павловића, а за Боку Которску Спиро Петровић у Котору, као и сви познати растуривачи српских књига у нашим мањим и већим местима, које овим јавно молимо да се сваки у своме месту заузме око скуп-

љава предплате на ове за народ корисне, а тако јефтине књижице. За тај посао ми им осим своје захвале уступамо радо 10% од скупљене предплате. У Новом Саду у очи Цвети 1880.

Штампарија А. Пајевића

издавалац „Народног Лечника“.

ШКОЛСКЕ ТИСКАРИЈЕ

израђене према наредбама вис. шк. савета

1. Главни школски записник у тврдом пове- зу за 480 ученика — — — — —	3 ф. 20
то исто за 960 ученика — — — — —	5 ф. 50
” ” ” 1920 ” — — — — —	9 ф. —
2. Школски дневник, 24 табака — — — — —	— 90
” ” ” 1 табак — — — — —	— 5
3. Белешке при држаном школ. испиту, табак — — — — —	— 3
4. Школске сведоцбе на финој хартији — — — — —	— 2
5. Изкази о стању школа:	
I. Број домова, душа и т. д. табак — — — — —	— 3
II. Школске куће, намештаји итд. ” — — — — —	— 3
III. Учитељи, катихете, управ. ” — — — — —	— 3
IV. О успеху у школи ” — — — — —	— 3
V. Школско имање, прихода и расхода табак — — — — —	— 3
VI. О радњи учит. и надзорника ” — — — — —	— 3

Штампарија А. Пајевића у Новоме Саду.

РЕД ПЛОВИДБЕ

ПУТНИЧКИХ ПАРОБРОДА.

Од 21. Априла (3 маја) 1880. до даље наредбе.

Нови Сад-Земун: сваки дан изузимајући Фторник у $\frac{1}{2}$ сати по подне.

Нови Сад-Тител: средом и недељом у $\frac{1}{2}$ сати по подне.

Нови Сад-Оршава-Галац: и Рушчук-Косполи: по-недељником, четвртком, и суботом $\frac{1}{2}$ сати п. подне.

Нови Сад-Пешта: сваки дан изузимајући петак $\frac{1}{2}$ сати пре подне.

Нови Сад, 20. Априла (2. маја) 1880.

У П Р А В А.

ОГЛАСИ.

КАСЕ

по најновијој американској системи, сигурне од ватре и по-харе, из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

у Бечу,

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици, а у цени знатно јефтиније.

Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличевић, трговац у Бечу, Lantzenhof, код кога се могу мустре видети и цене сазнати.

